СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 192. Джерзі Сіті, Н. Дж., понеділок, 19 серпня 1935. — VOL. XLIII. No. 192. Jersey City, N. J., Monday, August 19, 1935. THREE CENTS

ГУМОРИСТ РАДЖЕРС І ЛЕТУН ПОВСТ ЗГИНУЛИ ТРАГІЧНО

ПОЇНТ БАРОВ (Аляска). — Славний американський гуморист, Вил Раджерс, і летун Вилі Повст, що двічі облетів земну кулю, згинули в пятницю, 16-го серпня пополудні, придушені дребезгами літака, на якому летіли, а який розбився, коли впав з висоти 60 стіп у замерзлу ріку. Вони оба прилетіли на Аляску із Сан Франсіско перед двома тижнями і плянували подорож довкола світа.

Край сумує по втраті двох великих людей.

Вашингтон, столиця Злучених Держав, покрилася жалобою по смерти обох визначних людей теперішнього часу. Гуморист Раджерс розвеселяв Америку і цілий світ серед щоденних турбот, летун Повст приносив славу американському летунству. Конгрес ухвалив закупити для Смитсонського Інституту його літак „Вінні Мей", на якому він облетів одинцем світ упродовж 7 днів, 18 годин і 49 мінут.

Тіла обох жертв трагічного випадку спроваджують літаком до Злучених Держав. Похороном займається Карло Линдберг, приятель обох небіжчиків.

СИЛОВІ КОМПАНІЇ КОНТРОЛЮЮТЬ ПРЕСУ ОГОЛОШЕННЯМИ.

ВАШИНГТОН. — Перед сенатською комісією складав зізнання Гаверд Гопсон, голова ріжних підприємств прилюдної вжиточности, про те, як ці підприємства впливали на пресу перед голосуванням у конґресі над законом про обмеження їх діяльности. Його газові й електричні підприємства видали на оголошення в газетах 900,000 долярів з метою спинити критику силових компаній редакціями тих газет.

Він згадав також, як він укладав пляни з іншими підприємствами для знищення плянованого урядом законодавства, некорисного для силових компаній.

ДИПЛЬОМАТ ПЛЯНУЄ ПОДОРОЖ ДОВКРУГИ ЗЕМЛІ ЛІТАКОМ.

МІСТО МЕКСИКО. — Перший секретар брітійської амбасади, сотник Гаролд Фарквар, вибирається в подорож довкруги землі літаком. Він вилетить мексиканським літаком до Канзас, звідти до Ню Йорку, з Ню Йорку до Аляски і з Аляски на Сибір. Фарквар хоче показати, як можна літаком відбути подорож довкола світа не дорожче, як залізницею та кораблем.

БІБЛІОТЕКА ПІД ГОЛИМ НЕБОМ.

НЮ ЙОРК. — За міською прилюдною бібліотекою в місті Ню Йорку є звісний Браєнт Парк. У ньому пересиджують сотки бездільних людей днем і ніччю. Вони з нудьги вичитують багато газет, знайдених на смітниках, і тим засмічують ново пересипаний і засаджений деревиною парк. Щоб цьому положити кінець, управа міста придумала для „мешканців" парку „читальню на свіжому повітрі". В парку уставлено кіоск (стояк), у якому можна вишукувати книжки й періодичні журнали („магазини") лише за підписом свого імени та словним зобовязанням звернути їх назад після прочитання. Крім цього в парку є сім прислужників бібліотеки, що збирають з лавок книжки, полишені там недбалими читачами.

ІНСТИТУТ У ВІЛІЯМСТАВНІ БУДЕ ОТВОРЕНИЙ ЦЬОГО РОКУ.

НЮ ЙОРК. — Старанням Краєвої Конференції Христіян і Жидів буде отворений у Віліямставні від 25-го до 30-го серпня Інститут про відносини між людьми. Перед кількома літами цей інститут давав нагоду вченим цілого світу зїздитися на кілька тижнів у Віліямставні, Масс. і висловлювати свобідно свої думки про політичне положення в ріжних краях. Берпосередньо спонукою отворити інститут цього року є напружена ситуація в Европі через італійські наміри загорнути Етіопію.

СУДДЯ ПОБИВ АДВОКАТА.

НЮ ЙОРК. — Адвокат Лоренцо Карліно вніс проти судді Томаса Давнса з повіту Квінс, позов за відшкодування у висоті 50,000 долярів за те, що суддя побив його. Адвокат каже, що суддя покарав його раз гривною 250 долярів за погорду суду. Проти цього адвокат вніс спротив і дістав від судді найвищого суду розпорядок припинити наказ Давнса. Дня 7-го травня адвокат прибув з тим розпорядком до голфового клюбу, щоб там доручити його судді Давнсови. Давнс не лише що почав потоптав розпорядок, але кинувся на адвоката і важко його побив. Давнс каже, що такого ніколи не було. Памятає лише, що раз він мав сидіти в авто по скінченій забаві в голфовім клюбі, а тоді вибіг з корчів якийсь чоловічина, щоб на нього напасти. Суддя відбив напад і втік ...

ЗА ЗНИЩЕННЯ ЙОРДАНСЬКОГО ХРЕСТА.

У Сваричеві, пов. Долина, була ще 18. січня ц. р. така подія: Оглядач худоби Йосиф Чеховський і колишній народній учитель Станислав Кулеша, оба латинники і стшельці, вночі перд Йорданським святом знищили зроблений з леду хрест і підготовані для водосвяття уладження, а Чеховський крім того погано збезчестив це місце. Парохіяльний уряд у Сваричеві зробив донесення до прокураторії у Стрию і дня 18. червня ц. р. відбулася перед судом у Рожнітові розправа. Пізнаним доказано вину і суд засудив Чеховського на 8 місяців, а Кулешу на 6 місяців арешту, обох з припиненням на 2 роки, бо не були досі карані. Крім того засуджені мають заплатити кошти процесу 60 зл.

НИЗЬКИЙ СТАН ГІГІЄНИ У ШКОЛАХ.

Лікарська комісія у Вільні злюструвала всі міські школи, причому оглянула коло 4,000 дітей. Стверджено, що поверх 2,000 дітей були брудні і завошивлені. Поверх 1,000 дітей переходили ріжні заразливі недуги, а багато дітей не має поняття про головні основи гігієни. Дома ніхто їх цього не вчить, а наука гігієни в школах ведеться в дуже скромних розмірах.

ЖНИВА ПІД ОКОМ МОСКВИ.

На час цьогорічних зборів у колхозах на цілій території СССР заінстальовано 4,300 радіостацій, висильних і відбірних одночасно. Стації будуть удержувати постійну лучбу з управами районів, а ті з Москвою. Про найменший ухил від нормального ходу праці, хочби зламання трактора, слід негайно повідомити управу району, яка знову передасть цю вістку до Москви. Таким чином центральна влада задумує держати руку на живчику цілого господарського життя.

НАПАД НА КАСІЄРКУ.

На касієрку промислової фірми Райхман і Спілка в Лодзі, Гелену Шайн, напали в часі, коли вона висідала з таксівки перед брамою фірми, три опришки і вирвали їй течку з готівкою 2,400 зл., призначеною на виплату платні робітникам. На крик ограбленої кинулися за грабіжниками фабричні сторожі, але їм удалося втекти. Одного з них ранено.

ПРОДАЛА ДИТИНУ ЗА 40 ЛЕЇВ.

Поліція в Араді арештувала Циганку, що волочилася з малою дівчинкою по домах і жебрала. Стверджено, що цю дівчинку Циганка купила від одної селянки в околиці за 40 леїв (20 амер. центів). Обі жінки потягнено до судової відповідальности за торговлю людьми.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК НА ВІЙСЬКОВИХ ВПРАВАХ.

Підчас вправ ручними гранатами ранило тяжко пор. Грудзінського з 10. волинського полку кінних стрільців. Крім того відломки гранати ранили 10 вояків, між ними 3 підстаршин. На місце приїхала комісія, щоб розслідити причини передчасного вибуху гранати.

РАДІО ВІЩУЄ ПОГОДУ.

Кожний радіоаматор знає, що нераз літом підчас найкращої погоди починає тріщати у відбірнику. Це є виладування електричних ладунків, що повстають у повітрі внаслідок теплих хвиль, що піднимаються вгору від розпаленої соняшної поверхні землі. Колиб ми могли рівночасно обсервувати небо й околицю, тоді ми завважилиб явище так зв. „блиску на дощ", тобто блискавок без хмар. Цього можемо і не завважити, бо не знаємо, в який бік трема дивитися, чи близько, чи далеко, а так відбірник сигналізує нам це. Значить, що коли починає тріщати, то попрощаємося з гарною погодою. Коли цей тріск не припиняється, а робиться ще голоснішим, це знак, що наближається буря. Часами це може бути завтра або післязавтра. Тоді ми чуємо у відбірнику тріск від виладувань, що є далеко від нас, часом навіть пора границями краю. Бликавка висилає такі самі електрично-магнетичні хвилі, як і радіостація, тільки що енергія їх є величезною в порівнанні з радіовими хвилями. Радіоаматор, який має чуле вухо і зуміє розріжняти рід тріску, прислухуючись довший час, може наперед сказати, що тоді то буде буря. Очевидно треба вишколити вухо і відріжняти ріжні тріски, порівнювати їх потім зі станом погоди і добре знати, якому атмосферичному явищу відповідає даний тріск. Відсутність тріску у відбірнику підчас дощу треба пояснювати усуненням часточок пилу й очищенням атмосфери, так, що в ній не можуть повставати більші електричні забурення. Тут іде про довші дощі, а не дощ підчас бурі, який, подібно як і град, несе з собою сильні електричні ладунки, що будуть нам так тріщати в відбірнику, аж змусять нас уземнити антену. Ці трiски є відмінні від забурень, що походять від блискавок, а саме — пригадують ніби відголос зерен гороху, киданих на стінку і спадаючих на підлогу.

САМОГУБСТВА У ЛЬВОВІ.

14 самогубств за 4 дні доконано в останньому часу у Львові. Є це рекордова цифра в порівнанні з попередніми тижнями. На основі полишених листів або зізнань близьких осіб причиною самогубства були переважно матеріяльні клопоти, отже: нужда, брак засобів до життя, банкротство, ліцитація, ріжні життєві невдачі, а вкінці недуга й любов.

МІЗЕРІЯ ФРАНЦУСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА.

У Франції є 26 початкових шкіл, що мають тільки по одному ученикови, 50 по два, 100 по три і 139 по чотири ученики. Дивне це явище є наслідком спадку числа дітей у Франції, а також це, що населення малих, бідних сіл стягається до великих міст або їх сусідства, глядаючи кращих зарібків. Удержання тих 315 шкіл, до яких ходять найбільше по 4 ученики, коштує французький скарб 3,780,000 франків річно. Значить, французький скарб платить за науку читання і писання кожного ученика тих шкіл по 3,850 франків річно, отже нераз більше, ніж заробляють річно батьки тих дітей.

СОВЕТСЬКІ ПОЛЯ ЗАГРОЖЕНІ.

Советська преса вдарила на тривогу з приводу грізного шкідника, що нищить весняні засіви в округах київській, харківській, винницькій, воронізькій та курській. Є це гусениці якоїсь комахи, що пожирають листя цукрових буряків і т. п. Хліборобські провідні органи вислали зарадні засоби, які мають нищити масово цього шкідника, одначе колхозники легковажать собі небезпеку і не стають до боротьби з ним. Висилають на поля тільки дітей, оправдуючися, що мають важніші рільні роботи. Подібна язва навістила була в 1929 р. советські поля і знищила сотки тисяч ґектарів цукрових буряків.

УПАДОК ПОДРУЖОГО ЖИТТЯ В СОВЕТАХ.

Упадок подружого життя в Советах тривожить усе більше советську прилюдну опінію. „Ізвєстія" стверджують, що на кожних 100 подруж у 1934 р. припадали поверх 37 розводів. За перших пять місяців 1935 р. це число зросло до 38.3 прц., а в травні ц. р. до 44.6 прц. На 4,381 вінчань розвязано 2,040. Переважну клієнтелю бюра реєстрації подруж творять жінки, покинені чоловіками на поталу долі, очевидно з дітьми. Тільки в небагатьох випадках при розводах полагоджується справа аліментів компромісово. Мужчини, покидаючи родину, досить легко вступають у нові подружні звязки, бо советський закон не вважає двоженством заключення нового подружа без уневажнення попереднього. Цікаве явище, що розводяться люди старші, у віці від 30—40 літ, значить ті, що соціяльно стабілізуються Взагалі подвійних подруж у Советах дуже багато.

СВІТИЛЬНИЙ ГАЗ У ФЛЯШКАХ.

У деяких місцевостях Данії й Голяндії доставчають газівні світильного газу для хатнього вжитку не при помочі підземних руропроводів, як це діється у більшості випадків, але розвозять до домів у щільних фляшках під трохи вищим тиском від атмосферичного. При брамах камениць знаходяться залізні шафки з 2 вимінними фляшками, які получені є з хатньою інсталяцією. Цей спосіб постачання газу виявляється деколи значно дешевшим від закладання підземних рур.

СТУДНІ У СТАРІМ ЄГИПТІ.

Переведені останніми часами американськими музеями досліди в Єгипті виказали, що вже перед 4000 років уміли в Єгипті будувати студні в мягкім ґрунті при помочі дерев'яних та камінних кесонів, себто скринь, обернених горі дном. У гробниці одного з єгипетських королів знайшли студню, глибоку 20 метрів. Щоб її викопати, треба було вибрати 7 метрів грубу верству землі та піску, а потім поклади вапняків.

ЗАМЕРЗ ПІДЧАС СПЕКИ.

Робітник Франц Гамар у мадярському місті Бая положився підчас спеки в пивниці з ледом і заснув. На другий день знайшли його неживого. Підчас сну він замерз, хоч на дворі була велика спека.

НОВІ ЗУСИЛЛЯ НЕ ДОПУСТИТИ ДО ВІЙНИ В АФРИЦІ

ПАРИЖ. — У міністерстві заграничних справ намагаються на всі способи довести до мирного залагодження конфлікту між Італією й Етіопією. На нарадах, у яких беруть участь такі представники як премієр Ляваль від Франції, Антоні Іден від Англії і барон Помпео Альойзі від Італії, пропонують Італії великі концесії в Етіопії, на які погоджується етіопський король. Дають Італії запевнення на дальшу окупацію Етіопії, на заряд майнами, на будову доріг та на кольонізацію, і то таку, щоби була забезпечена кольонізаторам на заменкалій ними території їхня національна відрубність. Та все те не помагає. Італія хоче таки мандату над цілою Етіопією.

ІТАЛІЯ НЕ ЗВЕРТАЄ УВАГИ НА НАРАДИ В ПАРИЖІ.

РИМ. — Ніхто з Італійців не цікавиться тим, що радять дипльомати в Парижі в справі замирення Італії з Етіопією. Всі певні, що війна неминуча, і тому всі переконані, що всякі дипльоматичні наради в тій справі засуджені заздалегідь на невдачу.

АСЕКУРАЦІЯ І ВІЙНА.

ЛОНДОН. — Подвоєно висоту асекураційних премій, що обезпечують проти вибуху війни до кінця цього року.

ВІЙНА ЗАЧНЕТЬСЯ У ВЕРЕСНІ.

ЛОНДОН. — Британські й чужинецькі військові знавці заповідають, що війна в Етіопії зачнеться між першим і третім тижнем вересня. Кажуть далі, що коли Мусоліні захоче підбити цілу Етіопію, то війна буде тревати принаймні два роки, але навіть у такім випадку трудно буде опанувати цілий край. До першої воєнної зустрічі прийде під Адовою, бо там захоче Мусоліні осягнути велику побіду, щоби помстити італійську поразку зперед 40 років. Щойно по тім зачнеться властива кампанія.

ЕТІОПЦІ ВИСТАВИЛИ АРМІЮ З 450 ТИСЯЧ ЖОВНІРІВ.

АДІС АБАБА (Етіопія). — З цілого краю йдуть військові посунення та транспорти амуниції в сторону італійсько-етіопської границі, де надіються перших воєнних сутичок. Для оборони границі змобілізовано т. зв. Північну армію, що складається з 450,000 жовнірів.

НЕМА ТОЧНИХ ВІДОМОСТЕЙ З АЛЬБАНІЇ.

ВІДЕНЬ. — Між Альбанією й іншими краями нема нормальної комунікації. Крім того заведено в Альбанії дуже гостру цензуру і тому не можна ще й досі знати, що діється в краю. З непровірених жерел можна ствердити, що в полудневій Альбанії вибухло свого роду повстання, підчас якого вбито коло 60 осіб, а сотки ранено. Повстання було протестом проти урядової політики, що віддала Альбанію під диктат Італії.

В БОЛГАРІЇ ТЕЖ НЕСПОКОЇ.

СОФІЯ (Болгарія). — Подають, що викрито широко закроєний комуністичний заговір. Арештовано 63 особи в місті Пловдів, 30 у Джумая і 50 у Софії. При арештуванню сконфісковано багато нелеґальної літератури. Інші жерела подають, що арештовані це члени македонської революційної організації.

І В ПОЛЬЩІ ЖИДАМ НЕДОБРЕ.

ВАРШАВА (Польща).—Д-р Йошуа Гольдберг, генеральний секретар „Амерікен Джуіш Конґрес", що тепер перебуває в Польщі, подає, що положення Жидів у Польщі під економічним оглядом є дуже погане. Каже, що велика частина Жидів буде змушена покинути Польщу, особливо жидівська молодь.

НЕМА ЗГОДИ МІЖ ЖИДАМИ НА КОНҐРЕСІ.

ЛЮЦЕРНА (Швайцарія). — Нюйорський рабін Стівен С. Вайс заявив Сіоністичному Конґресови, що він відмовиться від участи в нарадах, якщо там не будуть допускати дискусії над положенням Жидів у Німеччині. А 34 сіоністичні делегати з Німеччини заявили, що опустять конґрес, якщо там будуть вести дискусію, звернену проти націстів.

ПОЛОЖЕННЯ ЖИДІВ У НІМЕЧЧИНІ ЩОРАЗ ГІРШЕ.

БЕРЛІН. — Протижидівська кампанія змагається з кождим днем у цілій Німеччині. Жидам не лишається нічого іншого, а тільки покидати Німеччину, або замикатися в жидівськім ґетто. Багато випродують свої бизнеси за якунебудь ціну. Та біда, що й гроші не дозволяє уряд вивезти, хіба до Палестини, і то тоді, коли за ті гроші купується німецькі товари. Надії Жидів, що умірковані німецькі чинники злагодять конфлікт, пропали. Нема найменшого вигляду на поліпшення їхнього положення.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК РОЗУМІТИ: ВЛАСНИМИ СИЛАМИ?

Не тут місце дати вичерпуючу відповідь на поставлене вгорі питання. І ледви, чи потрібно це робити, бож на ту тему було вже багато писаного. Тому обмежимося тут тільки до одної справи: наших заповітів.

Як переглянемо пожовклі часописні листки, в яких згадується про смерть наших перших піонірів в Америці, головно священиків, то завважимо, що в усіх їхніх заповітах, коли не ввесь їх доробок, то принаймні поважніші, тисячні суми, були призначувані на народні потреби. Це було колись, тому яких 30 і кілька літ. Бо в пізніших часах, до найновіших включно, хоч назагал піднеслася національна свідомість нашої іміґрації і її матеріяльна сила, того роду жертвенність, про яку тут мова, занепала. Вважаємо це нездоровим і ненормальним явищем. Ми не маємо Карнеґіїх чи Ракефелерів. Щобільше: навіть жертви таких Ракефелерів, що розходяться по цілім світі й доходять до ріжних народів, до Українців не доходять, бо ми — нарід недержавний. Ми свідомі, що розбудова нашого життя, головно культурного, мусить вестися виключно нашими силами, нашими власними матеріяльними засобами. Місце Карнеґіїх чи Ракефелерів мусять заступити широкі українські селянські й робітничі маси, а перед у такій гуманітарно-культурній акції мусить вести інтелєктуальна верства нашого народу. На те не можемо забувати на рідних землях і тут в Америці.

Що так треба поступати кожному культурному народови, нема потреби доказувати тут в Америці, де кождий день приносить нам відомости про чиюсь смерть і чийсь заповіт із записами на публичні цілі. Та всетаки не можемо не навести тут ось-такої події:

У Львові помер бриґадир Мончинський, відомий зі своїх споминів про оборону Львова Поляками і їхню боротьбу з Українцями в 1918 р. У своїм заповіті призначив він усе своє рухоме майно і частину нерухомого майна у Вербові, бережанського повіту, на місцевий костел, а решту нерухомого майна, 44 і пів морґа ґрунту й будинки, призначив на „постійне помножування скількости польських купців і ремісників, які булиб фахово і науково підготовані і своєю ретельною, пильною та чесною працею збільшували польськість Львова і Червенськкої Землі". Ось так вписано в фундаційнім акті Мончинського, людини, що була ґімназійним учителем і навіть не мала нічого спільного за життя з торговлею чи з ремеслом. Для нас тут не важне, що Мончинський був нашим ворогом, а важне те, що він, як польський патріот, памятав за те, як йому відійти з того світа, що він призначив своє майно на те, щоб воно причинилося якнайкраще до збільшення багатства і сили його народу. Таким шляхом треба і нам іти. І кожному з нас треба про це памятати.

ЧИЯ ПРАВДА?

Пише „Американскій Рускій Вестнік", орґан „Соединенія", про „русскую правду". У своїй статті „Смутні явленія" з 15. серпня проливає він ревні сльози з приводу тих великих кривд, яких зазнає „карпаторусскій нарід" від Чехів. Боліє, що на **Закарпаттю** нарід голдує, що там учать його такою мовою, якої він не розуміє. Але це останнє звернене не так проти чеської мови і чеських учителів, як проти цього, що в школах на Закарпаттю зачинають учити правдивою народньою мовою, себто українською.

Нема „русскої правди" на Закарпаттю, бідкається „А. Р. Вєстнік". І, шукаючи тої „р у с с к о ї правди", завертає, як цього можна було сподіватися, до „мадярської правди". Тому пригадує, як то було за мадярських часів, коли то неможливо було й подумати, щоб наш нарід на Закарпаттю голодував. Треба було тільки, щоб от якийсь там парох написав письмо до мадярського міністерства, і вже була в селі пшениця. Навіть не викручувалися Мадяри, що пшениця потрібна воякам на фронті й т. п. Давали поміч радо „руснакам", а тому тепер і не диво, що нарід добре згадує мадярські часи і тужить за ними та каже, що таки ліпше під Мадярами ніж під Чехами. Ось таке вписує згаданий „А. Р. Вєстнік". Як бачимо, то „русская правда" завела його таки прямо до Будапешту, куди то хотів би він завернути і ввесь нарід на Закарапттї.

Ми нераз описували незавидне положення наших братів на Закарпаттю. Ми теж нераз виступали проти чеської господарки на Закарпаттю. І ми теж є проти невиразного курсу чеської політики на Закарпаттю. Ми виразно твердимо, що чеська влада на Закарпаттю є для нас владою чужою. Вправді Чехи прийшли в посідання Закарпаття іншим шляхом ніж інші окупанти українських земель, але це не зміняє цього, що Закарпаття є частиною Соборної України, що це українська земля, що там живе у великій більшости український нарід та що він повинен бути господарем цеї землі.

Ми є далі цього переконання, що за ту землю не буде війни між Чехословаччиною і будучою українською державою. Ми певні, що це є в інтересі чеського й українського народу, щоб жити в добрих сусідських взаєминах. І так повинно бути в будучому, а теперішність повинна підготовити добрий ґрунт під таку розвязку українсько-чеських відносин. З цього боку вже є зроблено багато доброго. Залишається ще розвязати українську проблему на Закарпатті. А розвязати може її чеський уряд легко в такий спосіб, що дасть цьому краєви змогу природньо розвиватися, якщо опреться цей розвиток на автохтоннім населенню і на його кровнім і культурнім звязку з рештою українського народу. Для чеських шовіністів, що не вміють глядіти в будуччину, така розвязка може бути не до вподоби. Для людей розумних буде це означати сильне опертя чеської нації й держави на сильну будучу українську державу. Це буде значити, що разом з чеським народом стоятиме 40-міліоновий український нарід, який буде щиро заінтересований у тім, щоб Чехословаччина була вдержана. Якщо влада буде далі поступати як досі, то тоді далі животітиме на Закарпатті „русская правда", що вижидає нетерпеливо того часу, коли Чехословаччина розлетиться, а Закарпаття відійде до Мадярщини.

Український нарід не кривить душею. Не грає перед окупантами дволичної ролі. Не вживає дипльоматичних висловів, щоб закрити правду. А як має змогу говорити від серця, як отсе тут на американській землі, то говорить, як відчуває серце кождого чесного Українця. На Закарпатті є тільки одна правда: правда українська. Життєвий інтерес чеського народу вимагає ту правду визнати. Тоді принаймні допоможеться українському народови зліквідувати того червака, що зветься „рускою правдою", яка хоче затягнути Закарпаття під Мадярщину.

О. Б.

КОЛИ БУДЕ НОВА ВІЙНА В ЕВРОПІ?

Це питання цікавить не тільки саму Европу; загадочним воно є також для решти світу. Політична преса ділиться на два табори: один, що жеметься постійно за сензаціями. В кожній дрібній місцевій справі, в кожній недоговореній промові якогось міністра добачує вже зародки збройного конфлікту і пише: „Війна в 1935 році!", „Війна в наступному році!", „На Далекому Сході розпічнеться новий світовий вогонь!" і т. д. в ріжних варіянтах, щоб тільки держати читача в напруженні, щоб мати добрий збут своїх видань. Другий табор політичної преси це той, що стоїть на становищі збереження сучасного мира. Також і цей табор на всі лади твердить, що війна неможлива, шукає, видумує й фабрикує ріжні арґументи на те, щоб внести спокій у розбурхані голови багатьох міліонів. Тільки в поважних журналах проводиться аналізу сучасного міжнароднього укладу, відгадується тенденції дальшого розвитку подій в Европі. Але і ці журнали не можуть завжди вказати справжній розвиток подій. Це врешті найбільше переконують події останніх років.

З приходом Гітлєра до керми Німеччиною всі ті, що є „професійними" політиками, але з ґазет, галасували, що союз Німеччини з Італією, а далі й з Японією, є питанням короткого часу і цей союз доведе до основних перемін політичних в Европі. Довелося цим „політикам" дуже швидко покінчити із своєю ілюцією. Замісць італійсько-німецького союзу прийшло порозуміння Німеччини з Польщею. Ситуація політична стала неясною, бо, мовляв, хто його знає, чи між Німеччиною і Польщею нема тайного договору про поділ Росії. Українські політики, хоч і не знають, але сліпо вірять, що таке порозуміння існує.

Тимчасом Німеччина, хоч і ґітлєрівська сьогодня, йде у міжнародній політиці тими етапами, що їх намітив був іще пок. Штреземан. Перебираючи керму німецького міністерства закордонних справ, Штреземан поділив зовнішню політику Німеччини на такі етапи: 1. Усунення окупаційної армії з Ренщини, 2. Знесення воєнних відшкодовань, 3. Приєднання Сарщини до Німеччини, 4. Здобуття рівноправности фактичної, себто право збросння, 5. Приєднання Австрії до Німеччини, 6. Здобуття втрачених Німеччиною кольоній і 7. Війна з Росією за її розділ та здобуття для Німеччини нових теренів на сході Европи. Вся ця програма мала бути здійсненою до 1940 р. В тому році мала розпочатися війна з Росією.

Багато з цих етапів вже пройшла Німеччина і то з успіхом для себе. Залишились одначе найважніші до здійснення, зокрема приєднання Австрії та здобуття кольоній. Політика сучасної Німеччини працює повним темпом, шоб якнайшвидше провести „аншлюс". Теперішні лихі відносини Німеччини до Советів не можуть ніяк служити підставою для Німців до розпочаття війни з Росією. Річ у тому, що антанта версайським договором знищила те надзвичайно вигідне політично-страґічне положення, яке мала Німеччина до вибуху світової війни. Адже при помочі Австро-Угорщини Німеччина опанувала цілковито центральну Европу і завдяки цьому положенню могла видержати чотиро-літню війну проти Сходу й Заходу, себто майже проти цілого світу. Тепер того вигідного положення взагалі нема. Щойно з приєднанням Австрії положення трохи поліпшилосяб для Німеччини. Вона дістала би безпосередній звязок з Мадярщиною та Балканом і опершися в Адрійське море, звелаб велику Італію до ролі другорядної держави в европейській політиці. Змінилисяб політика Чехословаччини, яка взагалі сталаб державою без політичного значіння в центральній Европі і на випадок війни мусіла би бути невтральною. Через получення з Мадярщиною моглаб Німеччина дуже легко вплинути на зміну політики Румунії. Таким чином вона здобулаб для себе політично-стратеґічну вихідну позицію для започаткування війни з Росією.

Цілком правдиво оцінювали керівники европейських держав можливости війни, висказуючись у минулому році майже одноголосно перед знаним американським публіцистом Нікербокером, що питання нової війни залежить тільки від Німеччини, конкретніше від канцлєра Гітлєра. Розуміючи цю ситуацію, вони розуміють водночас, чого потребує Німеччина для того, щоб розпочати війну. Німці авантур не люблять, зате ризиковність у війні є для них питомою. Одначе ризиковність і авантура не є одне і тесаме. Тому теж, чим більше націонал-соціялісти змагали, щоб як найшвидше приєднати Австрію, тим більше великі західньо-европейські держави вмішувалися в політику Австрії, піддержуючи ту ґрупу людей, яка не ставиться ворожо до „аншлюсу", а ставиться ворожо до націонал-соціялістів. Внутрішня політика націонал-соціялістів, зокрема їхня боротьба з німецькими католиками ще більше утруднила Німеччині здобуття Австрії. Одначе німецька політика маневрує так, щоб не допустити до збройного конфлікту з іншими державами через „аншлюс". Ці два передостанні етапи Німеччина мусить виграти мирним шляхом; вона не сміє встрявати у війну через Австрію, бо тоді, в теперішньому політично-стратеґічному положенні, війну програє. Питання звороту кольоній (хоч може і не всіх) є важким до здійснення, одначе може лекшим, як приєднання Австрії. Цим і пояснюється, що Ґітлєр не видвигає ще кольоніяльного питання, а навпаки, заявляє, що Німеччина не має потрібної фльоти, щоб обороняти свої кольонії. Щойно тоді, коли наступить приєднання Австрії і буде вибудувана морська воєнна фльота, питання звороту кольоній стане актуальним.

Боротьба Німеччини з Росією є найважнішим питанням всіх тих етапів, що їх намітив пок. Штреземан, тому й він у ґрадації вставив його як останній етап. Треба мати на увазі те, що Німеччина йде проти Росії за здобуття нових для себе теренів, значить вона входить з Росією у ворожі відносини, які можуть тревати найменше десятки, коли не сотні років. Звідси необхідність Росію якнайбільше послабити, що можна осягнути тільки через відділення від неї поневолених народів, які усамостійняться і створять довкола Росії перстень ворожих держав. Очевидно, що всі ці створені держави булиб під політичним, а може й військовим керуванням Німеччини. Таким чином Німеччина створилаб для себе таку політичну й стратеґічну ситуацію, яка зробилаб Німеччину керівною державою цілої Европи.

Все це, як сказано, керівники теперішньої европейської політики дуже добре враховують. Враховують це майбутнє також московські большевики та інші політичні групи, які бачать неминучий упадок большевизму й розгром цілої Росії.

Одначе можна припускати, що Німеччина приєднає Австрію, можна припускати, що вона без війни здобуде також і свої втрачені кольонії. Щойно тоді нова війна в Европі стане на ввесь свій ріст. І цю можливість враховують великі держави Европи. Всіми силами тисне Анґлія й Франція на Італію, щоб ця остання закинула свої кольоніяльні пляни і була постійно готовою в Европі. З другої сторони йде праця в тому напрямку, щоби Польщу відірвати від Німеччини. В певних політичних кругах твердять, що Франція годиться дати Польщі велику позичку за зміну її зовнішньої політики. Але до цього часу Польща ці пропозиції збувала нехітю.

Оцінюючи теперішнє міжнароднє положення з його тенденціями дальшого розвитку, треба ствердити, що сьогодня і в найближчому майбутньому **українська політика мусить бути тільки максималістичною.** Концепції федерації з царською чи большевицькою Росією й концепції союзу українсько-польського нині стають цілком безпідставні. Українська політика мусить нині зачинати не тільки в Европі, але в цілому світі свою працю за здійснення нашої національної максималістичної програми. В деяких державах західньої Европи ця українська максималістична концепція знаходить зрозуміння, стає приємливою. Одначе це тільки початки тої праці і небезпечно булоб робити собі ілюзії, що вона в дальшому легко здобуде собі належні позиції. Як максималістична програма, вона вимагає від української політики максималістичних зусиль, вимагає не тільки великих політичних здібностей українських політиків, але й великого знання інтересів поодиноких держав, ставить руба вимогу до Українців вміти згідно з нашою програмою накреслити той майбутній уклад сил сходу Европи. Побіч цього вимагає вона також великої витревалости в праці й стійкости на цій максималістичній програмі.

Зокрема перед українськими націоналістами, як носіями цеї української максималістичної гграми, стоїть чергове завдання здати на міжнародньому форумі іспит своєї державної зрілости, враховуючи, що не багато вже часу залишилося для нашої підготовної праці. Водночас цей обовязок тяжить на кожному національному свідомому й чесному Українцеви, щоб він у цій праці допомагав. Але треба завжди мати на увазі й раз назавжди позбутися того хибного переконання, яке каже, що міжнародня політика це інтриґантство і що вистарчить бути добрим інтриґантом, щоб мати вроджений диплом на спеца міжнародньої політики. Тільки знання, велике знання, велика чесність і палкий патріотизм є тими дійсними факторами, що роблять людину спосібною вести міжнародню політику.

УЛАС САМЧУК.

ВОЛИНЬ

Роман-хроніка у 3-ох частинах.

Частина І.

КУДИ ТЕЧЕ ТА РІЧКА?

25

— Тьху!... — живо сплюнув Єлисей. — Не журись. Ходімно до двора, а може що й видумаємо. Може як пів десятини подужаєш, а ми з Порхвеном півтори, а разом дві загорнемо — і чвиркнув прудко і далеко крізь зуби...

— Ох тошненько мені та нудненько мені — тошніла Настя.

— Тошненьком не поможеш — перебив Єлисей.

— „Шутка" сказати: сто пятдесят рублів. А ти й їх добудь. Звідки? Дітей, оту загнибіду стару продам? Хто їх купить?...

Загнибіда образилась.

— Не натякай, не натякай. І сам добра загнибіда.

— Ах, все то фрашки. Не сваріться. Підем — квапив Єлисей.

Новий, з сивого домашнього виробу сукна, куцан щільно обтягнув широкі Матвієві барки. В руки попав якийсь костур і брати пішли.

— Ти, Володьку, підеш до худоби, а Василь хай піде доволочить за конторою зяблю, бо бодай чорт сльоту не надав — видав Матвій своє останнє розпорядження.

А небо дійсно зачухмарилося і розкудовчані ковтуни хмар поволі висувались з західньої сторони та ніби болото розповзали по небі. Поривний вітрище тіпав полами Єлисейової гуньки та Матвійового куцана.

Дорогу вибрали навмисне через Заставя, хоча це трохи далі, щоб зайвий раз окинути досвідченим мужицьким оком цей дорогоцінний шмат поля.

Ех, і поле, поле! Не забуде його ніхто, чий погляд хоч раз зупинився на ньому. Рівне, покотисте на полудень. З двох сторін оточене покоцюрбленими берегами річки. На півночі від холодних вітрів захоронене сосниною. На заході та півдні „багна". Колись це справжні багна були, та час висмоктав їх, а лишилась лиш назва. Тепер там дядьки отаву косять, огонь кладуть та пасуть коні.

Частина Заставя належить манастиреві і так Манастирищем і зветься. Звуть це ще і Городним, бо, кажуть, був тут колись старий „город" — місто, що Гай-город звалося.

Решта належить якійсь рускій княгині, якої ніхто ніколи тут не бачив. Кажуть, у Парижі живе, а маєтком управляє завідуючий Поляк Кляпчинський, який грає тепер велику шишку. Але наподоблює він чорта-зна що. Низький, грубий, розлізлий. Обличчя товсте, розплиле. Очиська вилупились, а під ними ніби по калитці повішено. Рот широкий і страшенно наподоблює жабячий.

Отому то красуневі належить в дійсности ця земелька. Вона чорна, товста. Росте на ній і пшениця і буряк цукровий. На манастирському до цього часу заховався досить порядний горб. Там можна бачити черепки, кусники дахівки, цеглі. Якісь пани часто там з мотиками та лопатами нишпорять — скарби заховані шукають. Що то значить пан... Все легкого хліба хоче.

Так гуторили про Городне люди. Було там місто, але Татари рознесли. Тепер черепя одне, та горбик лишилися. Багато часу пройшло, багато вітру прогуло, багато в річці води витікло, багато хмар по оксаміті неба проповзло, аж поки це дочекалося, що куплять його оці натруджені сухонні дядьки та по свойому, по мужицькому, поплювавши долоні, з Богом за працю візьмуться... А чи то вже й дочекались?

І ступали мягко, нечутно чотири ноги в постолах по зораному пшиничниську. Назарік ячмінь тут люди сіятимуть — міркують брати. А ноги все далі і далі ступають. Поле тікає взад. Ось долина, пригорок, знову долина. Вузенька, глибока в дві колії дорожинка від полудневого заходу до млина протинає поле. Далі Городне.

Тут колись розшалілий варвар плюндрував здобутки пращурів оцих самих дядьків, а самі вони топчуть постолом чужу порожню землю. Над очеретами пливуть отари сірих, буцматих хмар.

Напружений гострий зір братів сповзає між ними та очеретом на протилежний бік, де за пригірком розпочинається панський парк, густий, розлогий, з розкиданими старими будівлями та недокінченим кістяком напів зруйнованого палацу.

— Поквапимось—каже Єлисей. — Глянь, як через Плоське пруть людиська...

Дійсно через Плоське пруть людиська і все в напрямку парку. Пруть. Вперто, дружньо... Всіх їх гострий, сухий зір і всіх одна жевріюча тверда думка!

— Пів-десятинку б. Добре було б!... Ех, як добре!

— Поквапишся — думає з голос Матвій. — Куди і чого поквапишся? Ну і за що я візьму ту землю?

Але ноги їх все таки прудкіше пошелепали постолами і ступи їх ставали все твердіші, все рішучіші. Перегін... Змагання... Он люди Плоським пруть, а їм же ціле ставище коло Чернечого млина обійти треба.

Коли дійшли до парку, там роїлося вже безліч люду. Кожухи, сіряки, свитки. Чоловіки, баби, дівчата, парубки, діди, діти. Вирувала мужичня по розлогих дорогах парку. Гомоніла щоденна, безбарвна гутірка і ревіли вгорі вітри, надсаджуючи хрипи велитенського розміру осокор. Ялини скидали довгі шишки, а попід ними гикали індики, та бундючний павич борсався здоровенним своїм хвостиськом у кущах пахучого ялівцю. А руїни палацу мов зубатий череп вгрузли в землю. Вітер гонив у ньому нечисту силу, скавулів, стогнав. Побожні люди здалека вже хрестились, підходячи нічною добою до нього, хіба що очайдушний пянюга Середа, йдучи з шинку, зайде до нього і спокійно собі підночує та нових сил набереться.

Але найбільше юрбилось народу на старому дворі, коло „покоїв" двірського завідуючого.

(Далі буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за липень 1935 року.

РОЗВЯЗАНИЙ ВІДДІЛ:

Розвязано відділ 222. в Томастон, Конн., з причини недостаточного числа членів, приписаного параграфом 184 статута У. Н. Союза. Всім членам видано переступні листи.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 7. Капітула Іван.
В. 9. Гирча Ярослава.
В. 16. Москаль Микола, Цаповський Юліян.
В. 17. Філіпс Ольга.
В. 22. Олеськов Анастасія.
В. 24. Спасюк Михайло, Кріль Стефан.
В. 28. Галецький Іван.
В. 31. Козла Іван.
В. 33. Харидчак Еленора.
В. 37. Прокоп Олена, Діковицька Віра.
В. 38. Нус Анна, Намісняк Анна.
В. 51. Бобик Анна, Глиньовська Рузя.
В. 55. Деркач Іван, Шандровська Марія, Шандровський Іван, Бартох Антонина.
В. 65. Ванат Олена.
В. 81. Крисоватий Павло, Блавуцяк Г. Анна.
В. 88. Порожник Микола, Палух С. Іван, Масаруш Семен, Микитка Іван.
В. 91. Ясинецький Володимир, Мацеринський Володимир, Любка Анна, Думич Іван.
В. 102. Гірняк Омелян, Шмагала Марія.
В. 104. Кузьма Йосиф.
В. 105. Бішко Марія, Слободзян Емілія.
В. 108. Віркіовська Олена.
В. 114. Пахолець Йосифа, Маркович Анна.
В. 117. Хомицька Катерина.
В. 118. Цвік Марія.
В. 123. Білецький Р. Петро.
В. 125. Лабойко Марія.
В. 126. Вітівський Іван.
В. 129. Дзярський Мартин, Олексів Іван, Дзярська Евгенія.
В. 133. Сута Михайло.
В. 138. Смик Марія.
В. 146. Галишин Павло, Прибила Михайло, Прибила Юрій, Цимбаляк Катерина.
В. 147. Гузій Олекса, Шабот Михайло, Лось Марія, Салаш Михайло Мацьків Іван.
В. 149. Цвайкус Теодор.
В. 152. Гладкий Володимир.
В. 155. Ваверчак Марія.
В. 163. Піскор Рудольф.
В. 168. Космина Юрій, Гладун Анна.
В. 186. Тиганський Теодор.
В. 192. Бівчар Михайло.
В. 204. Лялька Микола.
В. 206. Кравець Стефанія.
В. 213. Кобрин Іван.
В. 214. Паславський Михайло.
В. 217. Максимців Теодор, Дмитрів Василь, Богушка Анна, Шкапій Володимир, Іванів Анна, Шевчук Анастасія.
В. 219. Юров Т. Михайло, Труш Павло.
В. 221. Бас Володимир, Ґенсорський Григорій, Пилипів Михайло, Шпікула Галя.
В. 223. Новак Володимир, Швайлик Ізидор, Танчук Павло, Горосток Михайло.
В. 228. Кріль Олена.
В. 234. Ільків Михайло, Рудницька Анна.
В. 245. Сойка Іванна.
В. 259. Трусяк Юлія, Щербата Ірина, Гула Володимир, Куропас Володимир, Скородинська Олена.
В. 260. Федорцю Марія.
В. 266. Вільчинська Олена, Вільчинська Софія.
В. 270. Рубінович Ірина, Турчинська Марія, Гіль Анна.
В. 271. Селевах Юлія, Цюрос Евгенія.
В. 278. Констатинович Владимир.
В. 282. Стірушник Іван, Трач Дарія.
В. 290. Цілінський Володимир.
В. 292. Длугош Теодор, Сисак Марія.
В. 296. Лобур Ольга.
В. 300. Вархола Антін, Левицький Метро.
В. 312. Дорош Роман.
В. 316. Білоус Катерина, Ковтун Олена.
В. 317. Шмокалюк Анна.
В. 318. Гусак Іван, Брощак Мирослава.
В. 321. Пліш Йосиф.
В. 323. Купа Іван.
В. 326. Ґошковський Едвард.
В. 327. Грецин Мирослав, Кирич Стефанія, Катола Петро.
В. 332. Попадюк Катерина.
В. 334. Репужинський Йосиф.
В. 342. Плейснер Марія, Клебан Тадей.
В. 352. Камінська Софія, Мелько Володимир, Ковалек Петро.
В. 359. Покриська Анна, Дармороз Розалія, Дармороз Стефан.
В. 361. Завойко Микола, Слободзян Микола, Шевчук Йосифа, Шевчук Михайло, Шевчук Петро.
В. 367. Тимків Іван, Микитин Мирослав.
В. 370. Королюк Володимир.
В. 375. Юрків Михайло.
В. 385. Вовк Наталка, Кашлак Катерина.
В. 388. о. Мицин Омелян.
В. 400. Моцько Анеля.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Бойчук Михайло, Банцьо Михайло, Сметана Марко, Кропиляк Стефан, Новак Фемій, Юрцаба Лешко, Шаршон А. Петро.
В. 6. Федів Анна, Федів Михайло, Федів Анастасія.
В. 7. Петруницьо Петро.
В. 9. Сич Іван, Сич Анна, Вербіцький Михайло.
В. 12. Обух Марія.
В. 25. Каштанюк А. Павлина, Каштанюк Іван.
В. 28. Шимська Анна, Шимський Микола, Пасечник Олекса.
В. 29. Гривняк Іван, Ковалевич Семен.
В. 33. Добзанська Катерина, Бурдяк Анна.
В. 41. Щепаняк Михайло, Морозович Михайло, Морозович Анастасія.
В. 43. Коваль Катерина, Коваль Анна, Коваль Григорій.
В. 67. Хомяк Петро.
В. 70. Стельмах Каритон.
В. 72. Слоньовська Софія, Слоньовський Михайло.
В. 78. Антоний Петро, Маціовський Володимир, Олярчик Іван, Саранчак Іван, Бончак Андрій.
В. 102. Гнатяк Павло.
В. 110. Завальницький Іван.
В. 135. Голобінько Марія.
В. 152. Пеленський Михайло, Климців Дмитро Дячун Анна, Дубас Василь, Дячун Микита.
В. 155. Лопушанський Дмитро, Крішко Анна, Дудич Катерина, Ґоліновський Осип, Крицький Олекса, Дудич Дмитро.
В. 163. Піскор Михайло.
В. 171. Шевчук Андрій.
В. 179. Стецик Станислав.
В. 192. Гапонський Антін
В. 193. Малішевський Володимир, Малішевський Іван.
В. 204. Рудницький Дмитро.
В. 213. Кобрин Катерина, Кобрин Михайло, Борис Андрій, Кук Арсеній.
В. 222. Шипінька Ксеня, Шипінька Михайло.
В. 229. Процик Іван, Хаберик Франко, Пшебельський Яків, Лисик Катерина.
В. 230. Федаш Олена, Федаш Василь.
В. 237. Яворська Теодосія, Василик Домініка, Яворський Данило, Василик Павло.
В. 238. Дацько Матрона, Ґаландзій Микола, Антонюк Сава.
В. 243. Ґрабінська Катерина, Ґрабінський Роман, Бакардій Марія.
В. 247. Бавуляк Панько.
В. 254. Сугула Войтех.
В. 276. Кібаш Михайло, Деленько Марія, Кібаш Анна.
В. 277. Майкшак Наталка, Михалецький Ґреґорій.
В. 281. Швайлик Володимир.
В. 301. Кулич Семен.
В. 307. Стадник Ілько, Церцовий Андрій.
В. 317. Мариняк Йосиф.
В. 319. Коник Михайло, Пічіль Василь.
В. 326. Шиманська Бронислава, Гнатко Йосиф, Гнатко Михайло, Ковалишин Петро.
В. 327. Коваль Йосиф.
В. 336. Брезицький Василь.
В. 347. Панас Катерина, Панас Йосиф.
В. 352. Бандирська Софія.
В. 364. Добромільський Михайло, Добромільська Текля.
В. 365. Горват Тесі, Горват Марія.
В. 370. Чухрій Ксеня, Маланчук Катерина, Вітовська Михайлина, Маланчук Антін, Бурбак Франціщка, Бурбак Теодор.
В. 386. о. Журавецький Петро.
В. 392. Бродзинський Казимир, Гордзевич Адам.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 4. Дудич Таціянна, Дудич Йосиф, Дудич Олена.
В. 28. Васильчук Анастасія, Давид Андрій, Давид Марія, Васильчук Микола, Басильчук Анна, Васильчук Марія, Васильчук Михайло.
В. 70. Семусь Василь, Семусь Катерина.
В. 133. Лесняк Марія, Леснек М. Іван.
В. 158. Занько Іван.
В. 179. Хомик Михайло.
В. 183. Шустакевич Е. Ольга, Михайлюк Данило, Лавринець Ірина, Шеремета Володимир, Шеремета Юлія, Шевчук Марія.
В. 217. Базарницький Стефан.
В. 260. Кульчицька Олена.
В. 268. Кирницька Анна.
В. 367. Балацька Марія, Петрик Теодор, Петрик Анна, Балацький Дмитро, Петрик Стефан, Балацька Матильда, Петрик Софія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 167. Білецький Михайло.
В. 292. Запоточний Володимир.
В. 361. Данильчук Андрій.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:	Членів:	Відділ:	Членів
1.	4	190.	3
2.	1	192.	2
3.	2	193.	6
4.	3	195.	3
6.	1	198.	1
8.	9	204.	2
12.	4	205.	5
23.	1	206.	33
30.	6	207.	2
33.	2	212.	1
37.	4	213.	13
38.	2	216.	2
39.	2	217.	7
46.	1	219.	2
47.	4	221.	2
50.	1	230.	9
52.	1	234.	1
53.	1	235.	1
55.	1	236.	5
64.	2	237.	9
65.	5	247.	2
66.	4	248.	2
67.	1	254.	1
70.	4	266.	1
72.	2	270.	1
73.	16	277.	8
76.	2	280.	1
78.	5	283.	12
83.	2	286.	2
87.	1	288.	4
90.	23	295.	1
102.	1	299.	2
103.	1	300.	5
104.	13	303.	1
106.	3	309.	1
107.	4	312.	2
108.	4	316.	2
112.	1	317.	5
117.	1	318.	14
122.	1	319.	2
123.	3	322.	1
125.	1	324.	6
127.	6	326.	1
130.	2	327.	4
134.	1	334.	3
136.	7	336.	2
137.	1	341.	3
142.	2	342.	4
143.	4	345.	1
147.	12	352.	2
151.	4	355.	2
153.	4	361.	16
155.	1	363.	2
161.	2	365.	3
162.	1	367.	1
167.	3	370.	2
168.	1	371.	2
170.	2	382.	2
181.	1	383.	1
185.	4	385.	2
189.	4	401.	2

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Гамуляк Іван, Смалець Варвара, Смалець Іван, Сурак Анна, Ванцьо Константин, Пацканик Іван, Пацканик Михайло, Олесневич Теодор, Химяк Василь, Барна Ева.
В. 7. Сухиня Михайло.
В. 9. Лаґуна Михайло, Мачусак Катерина.
В. 10. Маряс Володимир, Хвалик Фемія, Погода Марія, Хвалик Семен, Погода Іван, Завидняк Мілько, Сирак Теодор.
В. 19. Буртик Василь.
В. 34. Галькович Микола.
В. 39. Хомяк Анна.
В. 41. Яцинич Антоній, Яцинич Марія, Лісович Катерина, Ліосвич Казимир.
В. 44. Антонюк Текля, Антонюк Гаврило.
В. 50. Панько Іван.
В. 58. Романик Роман, Смолинський Василь, Смольницький Іван.
В. 61. Миканик Іван.
В. 62. Волк Микола, Сливар Іван.
В. 63. Погорілий Тома, Мілаца Микола, Шостачко Анна, Шостачко Володимир.
В. 65. Ванца Теодор.
В. 73. Педченко Касян, Морин Іван, Подедворний Йосиф.
В. 76. Бибель Марта, Стойко Роман, Бибель Павло, Ґима Теодор, Ґима Марія, Ґриб Дмитро, Коваль Олекса, Полегонький Олекса.
В. 78. Бордун Семен, Молочняк Петро, Фіняк Яків.
В. 81. Колодницька Кароилна, Дмитрів Тома.
В. 82. Гнеш Анна, Гнеш Катерина.
В. 86. Стець Теодор.
В. 87. Котанський Андрій.
В. 90. Скольський Михайло, Скольський Василь Лаврів Олекса, Надич Петро, Милик Микола, Касинець Василь.
В. 94. Потенґа Каролина, Кульчицький Йосиф, Стиславська Розалія.
В. 95. Борута Андрій, Борута Юрій.
В. 96. Спожарський Йосиф, Галевич Петро, Ґриб Стефан, Котула Василь, Спожарський Василь, Король Стефан, Галевич Марія, Бульбак Данило.
В. 99. Бонк Анна, Лещишин Йосиф.
В. 100. Жега Іван, Жега Марія.
В. 102. Василь Йосиф, Жупан Анна, Пукач Микола.
В. 103. Яблонський Віктор.
В. 105. Фучка Іван.
В. 107. Солян Михайло.
В. 112 Клем Анна.
В. 113. Баран Данило.
В. 115. Мілич Марта.
В. 116. Михалюк Варвара.
В. 120 Кобал.ь Юрій, Кічан Олекса.
В. 127. Самуляк Марта.
В. 130. Кутинський Павло, Сенк Кароль, Сенк Анастасія.
В. 131. Гржим Марія.
В. 132. Сорочик Катерина, Бочелько Мирослав.
В. 135. Тунько Анна, Тунько Юлія, Клим Анна, Цапар Марія, Ґеферт Софія, Кокус Мартин, Мащак Катерина, Тунько Галя Жіз Стефан, Ґеферт Андрій, Клим Марія, Рудяк Марія, Рудяк Дмитро, Шутак Катерина, Терлецька Марія, Терлецький Михайло, Луцько Андрій.
В. 136. Шіварський Михайло, Шіварський Микола.
В. 137. Терлецький Іван.
В. 138. Ковальчик Дмитро.
В. 147. Заяць Михайло, Лобус Стефан, Лобус Михайло, Вожняк Михайло, Бобеляк Петро, Андрухів Іван, Артим Андрій, Баранчак Григорій, Гайдай Василь.
В. 149. Флак Михайло, Концевич Теодор, Концевич Юстина.
В. 158. Сторожик Володимир.
В. 159. Новак Анастасія, Стасяк Михайло, Панько Іван, Панько Анна.
В. 160. Надрічна Марія, Поштолан Максим.
В. 163. Фрайт Володимир, Фесюк Катерина.
В. 167. Василинюк Тома, Микульський Йосиф.
В. 168. Бильнів Дмитро.
В. 169. Паздрій Марія, Марків Олекса, о. Паздрій Михайло.
В. 176. Михалько Григорій, Косар Данило.
В. 179. Кордоновий Дмитро, Кордонова Павлина, Білобрам Йосиф.
В. 181. Совецька Анна, Совецький Микола.
В. 186. Баранчак Тереса, Чарик Катерина, Рущин Анна.
В. 198. Кузів Станислав.
В. 201. Шимко Андрій, Фемяк Артим.
В. 204. Заребецький Василь.
В. 211. Ласів Андрій.
В. 212. Совяк Катерина.
В. 214. Березовська Катерина.
В. 217. Сулима Іван.
В. 218. Бурей Марія.
В. 221. Стравняк Софія, Чикало Василь.
В. 222. Каспир Гарасим.
В. 227. Цап Василь.
В. 229. Мияк Іван, Дочич Петро, Литвак Карп, Литвак Франка, Гайдучак Параска, Езак Григорій, Ізак Елисавета.
В. 230. Павлишин Іван мол., Волейник Ева.
В. 239. Процько Іван, Вигівний Андрій.
В. 243. Шемердяк Петро.
В. 250. Пазда Юрій.
В. 251. Венгрин Лука.
В. 255. Валько Юрій.
В. 268. Зекл Павло.
В. 270. Струж Антін, Струж Діонизій.
В. 276. Ганевич Евфрозина, Лаврик Михайло, Мацюрак Ева, Баталик Параска, Дністрян Феня, Нелик Катерина, Ґарко Антін, Мельник Онуфрій, Мельник Евфрозина, Морквян Стефн, Морквян Марія, Сомар Теодор.
В. 281. Зимяк Евдохія, Хоптій Анна.
В. 283. Дейнека Онуфрій, Юсков Іван.
В. 284. Турко Теодор.
В. 286. Кралик Павло.
В. 290. Войтович Анна.
В. 292. Биба Іван, Баговецька Марія, Волькотюк Михайло.
В. 293. Ханенчук Анна, Ханенчук Михайло.
В. 295. Стреський Адам.
В. 299. Панчишин Семко.
В. 300. Гладьо Михайло, Бережанський Дмитро, Бережанська Анна.
В. 304. Попелюк Андрій, Цар Петро.
В. 307. Прус Анастазія, Прус Петро.
В. 316. Івашків Володимир, Івашків Андрій, Лапчак Марія, Лапчак Анна, Легкий Василь.
В. 319. Мацида Софія, Мацидин Анна, Мацида Стефан.
В. 327. Бучко Андрій.
В. 331. Панчишин Катерина.
В. 334. Антонів Марія.
В. 335. Петрушак Андрій.
В. 336. Бучинський Михайло.
В. 338. Крицький Андрій, Ґлоць Михайло, Ґлоць Петро, Баран Іван, Яницька Вікторія, Баран Катерина, Баран Дмитро.
В. 339. Хромияк Андрій, Федунів Микола.
В. 340. Саланський Йосиф.
В. 345. Рихлей Олена.
В. 359. Маслюк Настася.
В. 361. Вольчук Віра, Вольчек Онуфрій.
В. 364. Лалюк Теодор.
В. 367. Ромах Тимко.
В. 369. Коник Стефан.
В. 383. Вляґа Ольга, Цюх Юліян, Дюк Пилип.
В. 388. Челпа Іван, Мороз Петронеля.
В. 390. Ґрамошак Юрій, Ґрамошак Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 17. Хомик Михало.
В. 98. Дудич Таціянна, Дудич Олена, Дудич Йосиф.
В. 130. Середюк Параскевія, Середюк Микола.
В. 159. Ткачук Анна.
В. 175. Шеремета Володимир, Шеремета Юлія.
В. 185. Навогольник Марія, Навогольник Іван.
В. 213. Сокальчук Йосиф.
В. 222. Федишин Іван, Шипінка Михайло, Шипінка Ксеня.
В. 269. Балацька Марія, Петрик Теодор, Петрик Анна, Балацький Дмитро, Петрик Стефан, Балацька Матильда, Петрик Софія.
В. 292. Лавринець Ірина.
В. 365. Васильчук Анастасія, Давид Андрій, Давид Марія, Васильчук Микола, Васильчук Анна, Басильчук Марія, Васильчук Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 167. Білецький Михайло.
В. 292. Запоточний Володимир.
В. 361. Данильчук Андрій.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 39. Пахолок Андрій.
В. 140. Качмар Петро.
В. 170. Чопек Бронислава, Чопек Теодор.
В. 253. Заячковська Марія.
В. 336. Ящак Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 281. Теплишин Йосиф.
В. 286. Ікалович Анастасія.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 65. Кухта Іван.
В. 68г Язик Йосиф.
В. 83. Бабяк Матрона.
В. 105. Малець Антін.
В. 112. Ковба Анна.
В. 142. Ваверний Блажій.
В. 158. Балко Іван.
В. 185. Процанин Антін.
В. 195. Демчар Павло.
В. 213. Скарбівський Леон.
В. 218. Ясний Микола.
В. 257. Рось Текля.
В. 364. Шарко Анастасія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1935 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	21,021
В місяци липні 1935 р. принято нових	148
В місяци липні 1935 р. принято наново	121
В місяци липні 1935 р. принято з переступними листами	32
В місяци липні 1935 р. принято з інших кляс	7
В місяци липні 1935 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	452
Разом	21,781
В місяци липні 1935 р. суспендовано	268
В місяци липні 1935 р. відійшли з переступними листами	30
В місяци липні 1935 р. відійшли до інших кляс	7
В місяци липні 1935 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	452
В місяци липні 1935 р. відійшли зі зворотом в готівці	2
В місяци липні 1935 р. відійшли на безпл. продовження	6
В місяци липні 1935 померли	13
Разом	778
З кінцем липня 1935 в У. Н. С. було дорослих членів	21,003

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	3
В клясі А.	на $ 250	21
В клясі А.А.	на $ 500	254
В клясі В.	на $ 750	42
В клясі С.	на $1000	594
В клясі В.Б.	на $1500	20
В клясі С.С.	на $2000	6

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	327
В клясі О-1000	на $1000	257
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	3
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	519
В клясі Р-1000	на $1000	388
В клясі Р-1500	на $1500	5
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-2500	на $2500	--
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	349
В клясі Е-1000	на $1000	151
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	--
В клясі Е-2500	на $2500	--
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	601
В клясі W-1000	на $1000	1,876
В клясі W-1500	на $1500	3
В клясі W-2000	на $2000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	3
В клясі Т- 250	на $ 250	255
В клясі Т- 500	на $ 500	4,401
В клясі Т-750	на $ 750	679
В клясі Т-1000	на $1000	9,957
В клясі Т-1500	на $1500	217
В клясі Т-2000	на $2000	62
	Разом	21,003

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 11. Метсек Катерина.
В. 14. Сінґалевич Йосиф Данило.
В. 28. Савчук Йосиф.
В. 36. Бабій Маруня, Дармос Олена, Ґаран Юстина.
В. 57. Бабяк Евгенія.
В. 102. Олексик Стефан мол.
В. 125. Луців Анна.
В. 130. Марків Ірина.
В. 145. Висоцька Дорота, Ордиляк Йосифа.
В. 165. Хомишин Федьо, Чорний Ольга, Хомишин Ольга.
В. 191. Петрецький Олекса, Петрецький Тимко.
В. 217. Галушка Василь.
В. 221. Шпікула Марія Текля.
В. 223. Черешко Веднард, Левчук Олекса, Венгер Агнешка, Кацак Ірина.
В. 238. Давискиба Володимир.
В. 260. Сухарик Йосиф, Мовчковська Мирослава, Буй Володимир, Буй Марія.
В. 271. Цюрос Володимир мол., Гамула Іван.
В. 319. Лизогуб Ольга, Лизогуб Володимир.
В. 366. Волощак Рута.
В. 373. Кокорудз Текля.
В. 375. Маєвський Григорій.
В. 386. Тимочко Олена.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 47. Заблоцька Емілія.
В. 72. Слоньовська Марія, Слоньовська Ольга, Слоньовський Володимир, Слоньовська Дарія, Слоньовський Михайло.
В. 102. Гнатяк Михайло, Гнатяк Павло.
В. 147. Рудакевич Стефан.
В. 155. Крицька Олена, Крицька Ольга, Крицька Катерина.
В. 163. Пискор Рудольф Пискор Марія.
В. 229. Лисик Василь, Лисик Марія.
В. 243. Ґрабінська Юлія, Ґрабінська Олена, Ґрабінський Володимир.
В. 285. Кумановський М. Герберт.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 28. Давид Григорій, Давид Катерина, Давид Іван, Давид Станислав, Давид Олекса, Васильчук Софія.
В. 133. Лесняк Евгенія.
В. 328. Василишин Михайло, Василишин Павло, Василишин Стефан, Василишин Марія.
В. 367. Балацький Іван, Петрик Іван, Петрик Петро, Петрик Михайло.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 38. Фалат Анастасія.
В. 63. Гомедда Една.
В. 342. Полегонький Йосиф.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Терефенько Еллен, Терефенько Марія.
В. 10. Погода Текля, Погода Тадеуш, Погода Ольга, Погода Олена, Погода Емілія, Погода Олекса.
В. 28. Харкова Ольга, Пасечник Ріда.
В. 29. Кулявий Йосиф, Гщивняк Стефан, Гривняк Стах.
В. 33. Гричкевич Данило, Гричкевич Омелян.
В. 48. Луліс Дорота, Луліс Маріян.
В. 59. Зелінська Анна.
В. 62. Волк Йосиф, Сливар Розалія.
В. 63. Шостачко Юліян, Шостачко Іванна.
В. 73. Педченько Василь, Педченько Тимофій, Педченько Катерина, Педченько Леон.
В. 76. Ґима Василь, Ґима Анастасія.
В. 90. Фриндак Ева, Маршинець Йосиф.
В. 95. Бурута Юрій, Борута Ева, Борута Антін.
В. 96. Бульбак Андрій, Бульбак Іван, Галевич Володимир, Галевич Емілія.
В. 102. Жупан Марія.
В. 112. Войтів Іван, Войтів Стефанія, Войтів Софія.
В. 116. Михалюк Михайло.
В. 127. Самуляк Стелла.
В. 131. Гжим Юрій Роберт.
В. 137. Томко Елисавета.
В. 146. Чорний Стефан.
В. 149. Концович Стефан.
В. 181. Шевчук Дмитро, Швечук Дмитро, Савечкий Володимир, Савецька Настя.
В. 182. Куцач Іван.
В. 200. Харишин Микола.
В. 209. Макар Евдокія.
В. 211. Торбін Софія.
В. 217. Даць Анна.
В. 221. Яворський Дамян, Яворський Адам.
В. 227. Чеканик Федор, Чеканик Михайло, Цап Теодор, Цап Анна.
В. 229. Литвак Роман, Ізак Григорій, Ізак Олена, Ізак Етиль, Литвак Кароль, Дохич П. Омелян. Дохич Артур.
В. 230. Волійник Катерина, Волійник Михайло.
В. 239. Сіткевич Олена, Процько Анна.
В. 243. Співан Катерина, Співан Софія, Шемердяк Ольга, Шемердяк Стефанія, Співан Анна, Співан Олекса, Бінав Едвард, Бінав Владислав.
В. 253. Мишоловський Анна, Мишоловський Петро.
В. 276. Вітов Петро, Вітов Катерина, Шведюк Микола, Деленько Олена, Деленько Михайло.
В. 292. Лишняк Евгенія, Баховецький Іван.
В. 293. Ханенчук Василь.
В. 301. Новосад Марія.
В. 316. Легка Параска, Легкий Володимир.
В. 319. Мацидин Анна, Мацидин Олена.
В. 332. Зайшлий Михайло, Зайшлий Анна, Зайшлий Марія, Зайшлий Стефан, Зайшлий Олена.
В. 338. Крицький Павло, Крицький Володимир, Ґлоць Софія, Ґлоць Марія.
В. 340. Саланський Стефан.
В. 342. Полегонька Марія, Лещик Йосиф, Плейснек Олена, Сопко Володимир.
В. 361. Скоревич Антонія, Вольчик Богдан, Процишин Анна, Ничка Іван.
В. 365. Матчак Анна, Мичак Басиль, Мичак Михайло.
В. 370. Василинюк Стефан.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 152. Лесняк Евген.
В. 269. Балацький Іван, Петрик Михайло, Петрик Петро, Петрик Іван.
В. 365. Давид Катерина, Давид Григорій, Васильчук Софія, Давид Олекса, Давид Іван, Давид Стах.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 9. Гирча Ярослава.
В. 24. Спасюк Михайло, Кріль Стефан.
В. 28. Галицький Іван.
В. 31. Козла Іван.
В. 38. Нус Анна, Намісняк Анна.
В. 55. Шандровська Марія, Шандровський Іван, Бартох Антонина.
В. 65. Ванат Олена.
В. 81. Крисоватий Павло, Блауцяк Анна.
В. 91. Ясинецький Володимир, Маціринський Володимир, Любка Анна, Думич Іван.
В. 102. Гірняк Омелян, Шмагала Марія.
В. 104. Кузьма Йосиф.
В. 105. Бішко Марія.
В. 108. Віркіовська Олена.
В. 114. Пахолець Йосифа, Маркович Анна.
В. 118. Цвік Марія.
В. 123. Білецький Петро.
В. 126. Вітівський Іван.
В. 129. Олексів Іван, Дзярський Мартин, Дзярська Евгенія.
В. 133. Сута Михайло.
В. 146. Цимбаляк Катерина.
В. 147. Лос Марія, Мацьків Іван, Салаш Михайло.
В. 149. Цвайкус Теодор.
В. 152. Гладкий Володимир.
В. 155. Ваверчак Марія.
В. 163 Пискор Рудольф.
В. 168. Космина Григорій, Гладун Анна.
В. 186. Тиганський Теодор.
В. 206. Кравець Стефанія.
В. 213. Кобрин Іван.
В. 214. Паславський Михайло.
В. 217. Максимців Теодор, Дмитрів Василь, Боґуцька Анна, Шкапій Володимир, Іванів Анна, Шевчук Анастасія.
В. 219. Труш Павло.
В. 221. Ґенсьорський Григорій, Бас Володимир, Пилипів Михайло, Шпікула Галя.
В. 223. Танчук Павло.
В. 228. Кріль Олена.
В. 234. Ільків Михайло, Рудницька Анна.
В. 245. Сойка Іванна.
В. 259. Трусяк Юлія, Щербата Ірина, Ґула Володимир, Коропас Володимир, Скородинська Олена.
В. 270. Рубінович Ірина, Турчинська Марія, Ґіль Анна.
В. 271. Селевач Юлія.
В. 282. Старовушний Іван, Трач Дарія.
В. 290. Цілінський Володимир.
В. 292. Длугаш Теодор, Сисак Марія.
В. 300. Левицький Дмитро, Вархола Антін.
В. 312. Дорош Роман.
В. 316. Білоус Катерина, Ковтун Олена.
В. 317. Шмокалюк Анна.
В. 318. Гусак Іван, Брощак Мирослава.
В. 323. Купа Іван.
В. 326. Ґошковський Едвард.
В. 327. Ґречин Мирослав, Кирич Стефанія, Катола Петро.
В. 332. Попадюк Катерина.
В. 334. Репужинський Осип, Клебан Тадей, Плейснер Марія.
В. 352. Камінська Софія, Мелько Володимир, Ковалик Петро.
В. 361. Шевчук Петро, Шевчук Михайло, Шевчук Юстина, Слободян Микола.
В. 367. Микитин Мирослав.
В. 370. Королюк Володимир.
В. 385. Кошлак Катерина, Вовк Наталка.
В. 400. Моцько Анеля.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 38. Фалат Анастасія.
В. 63. Гоменда Антонина.
В. 342. Полегонький Йосиф.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 140. Нановський Стефан.
В. 206. Сарахман Дмитро.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 55. Біян Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком липня 1935 р. було в У. Н. С. дітей членів	8,989
В місяци липні 1935 р. принято нових	36
В місяци липні 1935 р. принято наново	20
В місяци липні 1935 р. принято з переступними листами	15
В місяци липні 1935 р. принято з інших клс	3
Разом	9,063
В місяци липні 1935 р. суспендовано	127
В місяци липні 1935 р. відійшли з переступними листами	11
В місяци липні 1935 р. відійшли до старших членів УНС.	104
В місяци липні 1935 р. відійшли до інших кляс	3
В місяци липні 1935 р. відійшли на безплатне продовж.	2
В місяци липні 1935 померли	1
Разом	248
З кінцем липня 1935 в У. Н. С. було дітей членів	8,815

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	7,130
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,685
Разом	8,815

У В А Г А,

котру кожний відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати й відповідю до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени Молодечого Департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за липець 1935 року суспендованими, якщо бажають бути принятими наново в члени У. Н. Союза, повинні зголоситись до своїх відділів у протягу трицятьох (30) днів від дня опублікування отсього повідомлення про їх суспензу та заплатити залеглі вкладки й інші належитости секретарям своїх відділів. Коли цього не зроблять до трицятьох днів від дня отсього повідомлення, то опісля будуть автоматично виключені з відділу і з Союза та втратять усі членські права, запомоги і привілеї, з винятком тих прав, які є застережені в нових родах обезпечення. Такі самі права й обмеження відносяться також до тих членів, які на протязі липня 1935 року взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших правно існуючих відділів У. Н. Союза.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 14-го серпня 1935 р.

Дм. Галичин, гол. рек. секр.

В суді.

В часі розправи за вбивство лежать на столі всі доказові предмети, нема тільки штанів.

Оборонець: Я вношу, щоби процес відложити, бо на бракуючих штанах хочу оперти частину моєї оборони.

Прокуратор: Я противлюся цьому внескови, бо високий суд може судити без штанів...

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

В справі Конґресу Молоді.

Хочемо пригадати українським громадянам міста Дітройту й околиці, як також міста Виндзор у Канаді, що третій Конґрес Української Молодечої Ліґи Північної Америки відбудеться в днях 31. серпня та 1 вересня ц. р. в ґотелі Стетлар.

Місцевий Центральний Комітет Молодечих Орґанізацій робить усі старання, щоб цей Конґрес Української Молоді випав якнайкраще. Це повинен бути правдивий Всеукраїнський Молодечий Конґрес. Тому в цьому Конґресі візьме участь вся українська молодь, без ріжниці на політичні чи релігійні переконання, з кожної закутини Злучених Держав і Канади.

На цьому Конґресі будуть обговорені ріжні питання відносно української молоді в минулому і теперішньому. Будемо шукати способів, як має молодь поступати, щоб запевнити собі добру будучність. Завданням цього конґресу є: виробити між молодими Українцями толерантного духа, повагу до наших провідних людей та пошану до наших національних здобутків. Будемо понад усе старатись недопустити до конфліктів, опертих на партійних і релігійних упередженнях.

Тому, що матимемо делеґатів, котрі з фінансових причин не зможуть мешкати в ґотелях, просимо українських громадян, котрі моглиб примістити у себе одну чи дві особи, бути такими добрими і зголоситись до когось із нижче поданого Комітету:

Іван Панчук,
1429 Barlum Tower, Detroit

Д-р С. Козелко,
3658 Clippert, Detroit.

С. Г. Данелсон,
2370 Danfort, Hamtramck.

С. Добридень,
6620 Proctor, Detroit.

І. В. Іванчук,
6620 Pelouze, Detroit.

Також просимо приняти до відома, що тільки місцевий Центральний Комітет Молодечих Орґанізацій має повне право заряджувати ходом Конґресу в порозумінню з головною екзекутивою. Ніяка інша місцева ґрупа чи одиниця такого уповаження не має.

Тому, що місцевий комітет сподівається делеґатів з західньої як і з східньої Канади, а переважно з околиць та міст Торонто, Гемилтон, Ст. Кетеринс, а навіть від української громади міста Монтреалу, — просимо тих делеґатів, котрі хотіли б замешкати у Виндзор (Канада) підчас Конґресу, зголоситися до нижче підписаного.

Українська молоде Злучених Держав і Канади! Спішіть усі як один на третій Конґрес Української Молоді!

А Вас, батьків, просимо сприяти молоді в її орґанізаційних змаганнях, бо отсе молодь вступила на шлях толерантности, самопошани та спільної праці для загального добра українського народу.

За заряд місцевого Центрального Комітету:

І. В. Іванчук,
6620 Pelouze, Detroit, Mich.

ТАТАРСЬКІ МАНУСКРИПТИ ПИСАНІ КРОВЮ.

В советськім інституті орієнтальних наук фотоґрафують манускрипти з часів „золотої" орди. Їх недавно віднайдено на березі Волги. Усі манускрипти походять з XIII віку або початку XIV. Текст одного з них цікавий тим, що — на думку одного вченого — писаний кровю і тушом. По кількох місяцях зможуть ці манускрипти читати.

З ІСТОРІЇ НАФТИ

Нафту насамперед відкрили в Галичині. — Переворот у техниці. — Конкуренція з камяним вуглем. — Нафта в світовій політиці.

Найскорше з усіх країн світа стали з камяного вугля виробляти нафту в Галичині. Тодішне відкриття в цій ділянці зацікавило ввесь світ. Джерела нафти в Галичині тоді були розмірно скромні й небаром мали сильного конкурента, коли в Пенсилвенії відкрили багато сильних нафтових джерел.

То був початок нової доби для промислу та торговлі. До Пенсилвенії тоді прийшло дуже багато людей, щоб використати цей природний скарб таксамо, як навмання йшли за золотом, коли його відкрили в деяких західних околицях Америки, головнож у Каліфорнії. Копали землю в найріжніших місцях і, так сказати, через ніч повстав промисл, що є може чи не найбільшим розмахом і поступом Америки в минулому столітті. Джан Д. Ракефелер став головним промисловцем у нафтяній ділянці. Він зпочатку пустив у торговлю понад міліон нафтових ламп, якими хотів привчити світити передовсім Китайців і Нігрів. Його „Стандард Ойл Компані" прозвали символічною назвою „Промінь Азії". Нафту тоді чимраз більше стали вживати і в Аргентині, Австралії, Індії, Китаю та Африці. В тих роках Ракефелер заробив перший міліярд свого казочного майна.

Нафти стали вживати чимраз більше. Технічний розвиток Дізелевих моторів і автомобілів значно підніс нафтяний промисл.

Так то камяний вугіль став проводити справжню революцію в господарстві й комунікації і ця революція ще й нині не скінчилася. І нині винаходять усе нові й нові способи, щоб якнайекономічніше використати камяний вугіль і його продукти для технічних цілей.

Нафта є нині одним із головних винуватців кризи в копальнях вугля. Там, де давніше впровадили в рух машини при помочі енергії добуваної паленням камяного вугля, часто нині вживають нафти або її дальшими продуктами.

Всі держави світа підтримують нафтяні концерни всякими засобами. Є держави, які своє існування можуть завдячити лише джерелам нафти, що є на їх території. Нпр. Англія все старалася стати власницею якнайбільшого числа нафтових джерел. Тому теж вела й з Америкою довготревалу „нафтову" війну. Англійсько-голяндська Шелева Компанія завдяки англійській політиці стала такою сильною, що могла суперничати навіть з Ракефелеровими підприємствами. Цьому концернови було вдалося запевнити собі використовування нафтових джерел у Південній Америці та Мезопотамії. Відомо, що з Іраку аж до берегів Середземного моря провели окремі рури для продуктів камяного вугля, який добувають в Іраку. Зновуж Франції вдалося, що при укладанні версайського трактату після світової війни виключили німецький капітал з нафтового промислу в Румунії, а австрійський капітал з нафтового промислу в Галичині.

Словом, історія людства тісно звязана з історією нафти від її початку до сьогодні.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

COSSACK CHORUS COUNTY'S CHOICE FOR MUSIC FETE.

35 Young Voices Thrill Contest Judges.

Thirty-five lusty voiced boys, members of the Ukrainian Cossack chorus, directed by their self-trained leader, Samuel R. Chuba, 21 years old, won the right last night to represent Chicago and Cook county in the men's choral contest to be held at the Drake hotel on Saturday. The ultimate winner will be presented as the victorious chorus at the great Chicagoland Music Festival, sponsored by The Chicago Tribune, at Soldier's field next Saturday night.

Competing last night at the Drake hotel with four of the finest men's choral groups of the city, the young men whose forebears gave to them the rich musical heritage of their native Ukraine won the unanimous decision of the judges, Walter Aschenbrenner, Max Obernderfer, and Harry T. Carlson.

Arion Male Chorus Next.

Second place was awarded the Arion Male chorus, directed by Anders G. Hvass, and third went to the Bohemian Lyra Singing society, under the direction of Frank Kubina. The Railway Express Glee club and the Knickerbocker Male chorus of Cicero were the other contestants.

The winning chorus was one of the most colorful ever to complete in the Chicagoland Music Festival. Organized two years ago among the choir boys of St. Nicholas church, Oakley avenue and Rice street, the Ukrainian Cossack chorus took second place in 1933 and third in 1934.

The swinging measurers of the contest selection "High Barbary," the gaily shirted youths attacked with a spontaneous joy unequalled by the other choruses. Mr. Chuba led his 35 singers as a symphony conductor might lead an orchestra; their voices blended like an organ. For the optional number, the chorus chose Tchaikowsky's arrangement of the church anthem "Holy God Have Mercy Upon Us."

Average Age Under 18.

The average age of the members of the Ukrainian Cossack chorus is less then 18 years. Singing just for the pleasure of it, the boys meet each summer when their director returns from his classes at the University of Illinois where he is studying — not music — but mechanical engineering. Mr. Chuba is a violinist, but has never had any choral training. Mothers of the boys fashioned the colorful native smoked shirts that they wear.

Well disciplined, the boys have rehersed daily for six weeks, their hearts set on winning in The Chicago Tribune contest. "And you ought to see us play baseball and football," the singers shouted after the contest as they received the congratulation of their parents and girl friends who thronged the Drake ballroom.

(**The Chicago Tribune**, August 13, 1935).

ДОКУМЕНТ ПРО ОЛЕКСУ ДОВБУША.

У книжці Григорія Смольського про гуцульського ватажка Олексу Довбуша, що вийшла недавно у Львові. поданий у польському оригіналі цікавий історичний документ. Це звільнення від панщини Стефана Дзвінки з Космача, косівського повіту, за те, що він убив Довбуша. Ось цей документ в українському перекладі:

„Я, Юзеф, Александер, з Пруссів князь на Яблонові і Ляхівцях, граф на Лисянці і Завалові, барон на Підгірцях, яблонівський воевода, генерал і т. д., подаю до відома всім, кому треба про це знати, особливо комісарям-губернаторам мого ключа яблонівського, теперішнім і будучим, ось-що:

„Тому, що Стефан Дзвінка, мій дідичний підданий з села Космача, вбив і.загладив з цього світу О. Довбуша, гершта всіх нечестей і злочинів, смока, вихованого в горах за Прутом, що пожирав життя і маєток покутських обивателів, — нехай буде за це честь і хвала безконечна Богви, що заспокоїв безнастанний страх серед обивателів Покутського краю і привернув бажане безпеченство — а потім за цей доказ вірности і зичливости, що повинен заохотити інших до таких самих похвальних учинків, звільняю тогож Стефана Дзвінку, мого підданого, до кінця його життя від всіх даний, податків, чиншів та інших якихнебудь обовязків, як двірських так і громадських. На того гершта опришків навіть військо коронне і надворні люди Потоцьких ходили в числі до двох і півтретя тисячі і не могли його покорити.

„Цей розпорядок для більшої віри побіч звичайної печатки підписую власною рукою. В Яблонові, року 1755. Юзеф, князь з Пруссів Яблоновскі. Власноручно".

Цей документ в оригіналі зберігся в році 1884 в Космачі, у правнука Стефана Дзвінки. Переписав його семинарист Володимир Дрогомирецький і помістив у львівській газеті „Слово" з 1884 року.

НОВІ КНИЖКИ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ

Мельник-Матвіїв, Микола. — ЗА РІДНЕ ГНІЗДО — 25

Матісен, В. — ЗАЧАРОВАНИЙ ГОДИННИК. Трапляються і в нас час до часу малі, але вартісні книжочки. Вони не лише цікаві змістом, як для молоді так і для старших, але мають у собі багато з тої краси, якої так брак у популярній дешевій літературі. До таких належить і Зачарований Годинник — 26

Мордовець, Данило. — ГЕТЬМАН МАЗЕПА. Іст. повість в 2 томах — 1.00

Монкевич, Борис. — ЧОРНІ ЗАПОРОЖЦІ. Зимовий похід й остання кампанія Чорних Запорожців. Зі схемами й ілюстраціями, брош. — 80

МОНОГРАМИ до хрестикового вишивання — 65

МАГІЧНІ ШТУКИ ДЛЯ РОЗВАГИ СТАРИХ І МОЛОДИХ — 20

Опільський, Юліян. — ЗОЛОТИЙ ЛЕВ. Оповідання. — 30

Опільський, Юліян. — ІДУ НА ВАС. Іст. повість. Автор вибрав історичну тему „Про князя, що чужої землі шукаючи, та свою втеряв", вплітаючи другу, романічву, як боярин-ізгой відвагою і розумом боярство собі вернув та з милою одружився. Своїм оповіданням обіймає автор останні місяці життя Святослава з невдачним походом на Дунай, та на їх тлі зобразив побут давньої Руси. Опр. $1.25, брош. — 75

Оркзай, Баронесса. — БАГРЯНИЙ ЦВІТ. Повість з часів франц. революції. В 2-ох томах. Одна з найкращих повістей сучасної Англії про давні страшні часи т. зв. „Великої Революції" — 1.00

Підмогильний, В. — В ЕПІДЕМІЧНОМУ БАРАЦІ. Нарис. Цей нарис молодого талановитого автора малює як неможна краще атмосферу, в якім жие сучасне покоління на Україні — 30

Поліщук, К. — ГУЛЯЙПІЛЬСЬКИЙ БАТЬКО. І — ІІ Том — 65

Поліщук, К. — РОЗПЯТА ДУША. Оповідання з латвіського життя — 20

Приймак, Михайло. КСТИНИ. Картини з Лемківщини — 10

ПРО ПЛЕКАННЯ І ЛІЧЕННЯ ДОМАШНІХ ЗВІРЯТ. Практичний Порадник — 25

Рогова, О. — СИН ГЕТЬМАНА. Іст. роман з часів Б. Хмельницького — 1.00

Старицький, Михайло. — РОЗБІЙНИК КАРМЕЛЮК. Історичний роман. Том 1—4. — 2.50

Сімович, д-р Василь. — ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ для самонавчання та в допомогу шкільній науці. Друге видання з одмінами й додатками. В полот. оправі — 3.75

Толстой, Лев. — ВІДРОДЖЕННЯ. Два томи, в 3-ох частях. Автор описує кривду, заподіяну молодій дівчині шляхтичем, як її опісля вивезено на Сибір і як остаточно цей сам шляхтич пішов на Сибір за нею, щоби виблагати прощення — 2.75

Українка, Леся — ЖАЛЬ. Повість — 45

Українка, Леся. — НАД МОРЕМ — 30

Українка, Леся. — ПРИЯЗНЬ-РОЗМОВА — 45

Устіянович, М. — СТРАСТНИЙ ЧЕТВЕР — 40

Франко, І. — МОЙСЕЙ. Четверте видання з передмовою — 35

Франко, Іван. — ЗАХАР БЕРКУТ. Автор малює історію нападу Татар на село в Карпатах, якого мешканці не лише потрапляють оборонитися, але й побивають зовсім татарську орду та спинюють дальший похід Татар — 1.50

Франко, Іван. — З ВЕРШИН І НИЗИН, збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Зівяле листя" й „Великі Роковини". У біографічнім нарисі Івана Франка (Нап. Василь Верниволя) є 14 ілюстрацій. В оправі — 3.40

Франко, Іван. — ЛИС МИКИТА. З ілюстраціями — 60

Ф. С. — БРАНЕЦЬ МОРСЬКОГО ОПРИШКА. Іст. оповідання — 35

Франко, Іван. — ОПОВІДАННЯ. Зміст: Малий Мирон. Грицева шкільна наука. Оловець. Борис Граб і інші — 65

Филипчак, І. — ЗА САН. Іст. оповідання для молоді, 2 томи — 40

Шевченко, Тарас. — КОБЗАР, з портретом автора, сторін 707, опр. — 2.75

Шевченко, Тарас. — ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 3-ох томах, в опр. — 8.50

Шевченко, Тарас. — ТВОРИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, в 5. томах в опр. — 15.00

Чайковський, А. — ЧЕТВЕРТА ЗАПОВІДЬ. Повість з галицького життя. Оправлена — 1.25

Чайковський, А. — ОЛЮНКА. Оповідання з життя ходачкової шляхти. Оправлена — 1.50

Чайковський, А. — В ЧУЖІМ ГНІЗДІ. Повість з життя ходачкової шляхти в двох частинах. Оправлена — 1.75

Чайковський А. — ЗА СЕСТРОЮ. Оповідання з козацької старини з ілюстраціями, семе видання — 50

Чайковський, А. — ПОБРАТИМИ. Іст. повість — 85

Чайковський, А. — НЕ БУЛО ВИХОДУ. Історія одної парцеляції. Оповідання з галицького життя — 35

Чайковський, А. — НА УХОДАХ. Істор. повість в двох частях — 90

ЯК ДОБУТИ КРАСУ і задержати молодість та здоровля. Написала Осипа Заклинська на основі студій та косметичної практики в Празі. 50 ілюстрацій — 75

Чайковський, А. — КОРНІЄНКО. Три томи — 1.50

Чайковський, М. — ЗА СИЛУ СОНЦЯ. Фант. оповідання — 90

Чехов, А. — ОПОВІДАННЯ. Переклав О. Бабій — 25

ЗБІРНИК НАРОДНІХ ПІСЕНЬ в укладі на три голоси для ужитку шкільних хорів. Зладив Філярет Колесса — 25

СОННИК АСТРА. Після халдейських, єгипетських та перських жерел. З нумерами — 50

Всі письма треба адресувати так:

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЧИ МОЖНА ПИТИ ПО ОВОЧАХ ВОДУ?

Майже кожного року подибуємо літньою прою вістки у часописах про те, що діти, а то й дорослі вмирають, наївшись багато вишень або й веринок (аґресту), а то й сирих огірків (мізерії) та попивши те все водою. Тому лікарі почали в останніх часах досліджувати основно усі ці захорування, що виявились після зїдження овочів із водою. Коли в деяких випадках таких захорувань не було найменшого звязку між захоруванням і випитою водою, то вежтаки в більшости випадків випита вода викликувала тижке занедужання.

Який перебіг має таке занедужання? Отже кілька годин після зїдження овочів із водою виступають сильні болі черева та блювання. Внаслідок збільшено скількости газів черево здувається, а видалювання калу зовсім припиняється. Як пояснити собі цей перебіг недуги? Одні припускають, що внаслідок зїдження великої скількости овочів з водою жолудок занадто розтягається та вкінці перестає ділати. Інші переконані, що зїджені овочі сильно пучнявіють у жолудку і затискають дверник жолудка. Тому жолудок може тоді випорожнитись тільки до гори і наступає блювання. Зате завелике розтягнення жолудка викликує опісля припинення його діяльности.

Одначе найновіші досліди пояснюють нам перебіг цілої недуги інакше. Отже місцем недуги не є жолудок, а тільки тонка кишка. Знаємо, що її долішня частина замешкана густо бактеріями. Ці бактерії викликують прямо неймовірно сильну ферментацію овочевих углеводанів, витворюється неждано дуже багато азів, які розтагають сильно тонку кишку, так, що вона припиняє свою діяльність. Як бачимо, описане явище є ідентичне (в наслідках) з механічним замкненням кишки.

Якуж ролю відіграє при цій недузі вода? Отже вода розпускає соки, потрібні до травлення, і таким робом зменшує ділання соків на бактерії, які без перепон можуть тепер зі збільшеною силою викликувати ферментацію цукрів та пептин, що знаходяться в овочах. Крім цього вода прискорює тільки транспорт їжі з переповненого жолудка до тонкої кишки.

З цього всього висновок, що після овочів не слід пити води, хочби навіть у деяких людей вода виявилася нешкідливою.

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ.

(98)

„Коротко", пояснював дальше озвірілий муж науки, „є два роди клітин, що ми їх унаслідження по наших батьках: клітини тіла й клітини зародків. Ті клітини складені з хромосомів, а в них містяться роди — окремий рід для кожної характеристичної умової й фізичної риси кожної одиниці.

„Клітини тіла множаться, зміняються й ростуть і мають вирішний вплив на те, якими єствами ми стаємо. Клітини зародкові майже не зміняються. Вони мають вирішний вплив на особисті прикмети, що ми їх унаслідження. Я розумував, що дідичність можна перемінити, коли ми перенесемо хромосоми родів з одного на другий.

„Я довідався, що роди ніколи не гинуть. При помочі підкупства мені вдалося дістатись до гробниць у Вестмінстерському Ігуменаті. З похоронених там тіл колишніх англійських королів, королев і шляхти я повитягав безсмертні роди. Та мене вкінці приловили і я втік.

„Мене запровадив один білий чоловік у край горилів. Я його вбив на те, щоб ніхто не міг мене віднайти. Тоді я розпочав мої експерименти на горилях". Тарзан був так перенятий отсим відкриванням тайни походження горилів, що говорили по англійськи, що він призабув на свою власну долю.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ